

Zapisnik 8. sestanka Delovne skupine za prosto programje in storitve

Datum in lokacija: petek, 24. september 2021, videokonferenca <https://meet.kersnikova.org/>

Trajanje: 15:00 – 16:15

Prisotni: predsedujoči Matija Šuklje (Društvo Lugos), Matjaž Ugovšek (Društvo Duh časa) in Simon Delakorda (Zavod INePA).

PREGLED SPREJETIH SKLEPOV

AD1) Potrditev zapisnika 7. sestanka Delovne skupine za prosto programje in storitve z dne 27. avgusta 2021.

Udeleženci sestanka so potrdili zapisnik.

AD2) Uskladitev vsebine pobude za uvrstitev uporabe prostih programov in storitev med upravičene stroške na projektih, ki so financirani s strani javnih razpisov (Kristijan, Biotehna)

2.1) Matija je posredoval informacijo o stiku s Free Software Foundation Europe (FSFE) glede morebitnih drugih podobnih pobud na evropski oz. nacionalni ravni. Pri FSFE se zaenkrat še niso ukvarjali s problemom (ne-)zmožnosti podpiranja FOSS projektov iz javnih razpisov. Strinjajo se, da je to verjetno razširjen problem, zato so zainteresirani, da se pobuda oblikuje tudi na evropski ravni. Matija je predlagal, da se identificira primer slovenskega javnega razpisa, v katerem uporaba prostih programov in storitev ni vključena med upravičene stroške na projektih. Nato bo opravil dodaten krog komunikacije s FSFE in NLnet. Simona je poslala pravilnik o izvajanju EU programa Erasmus. Iz pravilnika je razvidno, da program spodbuja izvajalce, da rezultate financiranih projektov objavljajo na podlagi odprtih licenc. Ni pa v pravilniku konkretnih določil glede uporabe prostih programov in storitev kot upravičenih stroškov na projektih.

Sklep: Kristijan in Matija bosta predstavila pobudo na sestanku z Direktoratom za informacijsko družbo 11. oktobra. Cilj predstavitve bo preveriti interes za uvrstitev uporabe prostih programov in storitev med upravičene stroške na projektih, ki jih bo direktorat v prihodnje izvajal za nevladne organizacije. Ob tem se direktoratu predstavi tudi informacija o pobudi »Public money, public code«. Simon uskladi termin in dnevni red sestanka z Direktoratom za informacijsko družbo.

AD3) Priprava strateškega dokumenta delovne skupine za prosto programje in storitve (Matija, Lugos in

Simon, INePA)
3.1) Matija v obstoječo verzijo dokumenta (https://docs.informacijska-druzba.org/index.php/s/2HBiaG9QtQH85o) vključi vsebine iz projektne prijave »Na prostem.si« (sklop utemeljitev projekta) do naslednjega sestanka delovne skupine. Nato se postavi okvirno strukturo dokumenta.
AD4) Določitev skrbnika mreže NVO-VID za Nextcloud za urejanje tehničnih zadev v povezavi s spletnim oblakom (LJUDMILA in LUGOS)
4.1) Matija prek telefona kontaktira Žigo glede skrbniških pravic za NVO-VID Nexcloud.

IZPOLNJENI SKLEPI PREDHODNIH SESTANKOV

I. Uskladitev vsebine pobude za uvrstitev uporabe prostih programov in storitev med upravičene stroške na projektih, ki so financirani s strani javnih razpisov
1.1) Matija Šuklje je preveril pri Free Software Foundation Europe ali obstaja podobna rešitev / pobuda na evropski oz. nacionalni ravni.
1.2) Simona Knavs je preverila ali obstaja podobna rešitev v okviru EU programa Erasmus.

RAZNO

I. Programska in spletna infrastruktura Društva Duh časa za potrebe nevladnih organizacij
Društvo Duh časa je razvilo odprto kodno aplikacijo za upravljanje virov, evidenco prostovoljcev, dokumentacije in beleženje opravljenega dela. Aplikacija vsebuje tudi mehanizem, ki omogoča nameščanje vnaprej pripravljenih operacijskih sistemov na več računalnikov hkrati. Rešitev je prilagodljiva tudi za druge organizacije.
Sklep: Rešitev se vključi v repozitorij zadruga »Na prostem.si«, ki bo vzpostavljen v primeru uspešne prijave projekta »Prosto programje za digitalno vključenost nevladnih organizacij in uporabnikov«. Društvo Duh časa bo pripravilo navodila za uporabo aplikacije.
II. Pobuda za digitalizacijo nevladnih organizacij v osrednjeslovenski regiji
Stičišče Središče https://sticisce-sredisce.si/ želi oblikovati model digitalne preobrazbe za nevladne organizacije na lokalni ravni. Model bi vključeval dostop do strojne opreme, programov, spletnih storitev, pridobivanje veščin ter vzpostavitev kulture delovanja, ki jih nevladne organizacije potrebujejo za učinkovito delo v digitalnem okolju. Stičišče nastopa kot pridružen partner v projektnej prijavi »Prosto programje za digitalno vključenost nevladnih organizacij in uporabnikov«.

Sklep: Na naslednji sestanek delovne skupine povabimo Jožeta Gornika iz Stičiča Središče glede vključitve prostega programja in storitev ter z njimi povezanimi veščinami in kulturo delovanja v model digitalne preobrazbe za nevladne organizacije.

III. Aktualne informacije na področju FOSS

Matija je predstavil aktualne informacije na področju FOSS:

- WIPO konferenca o pravnem urejanju podatkov (med obravnavanimi vidiki je bila tudi »umetna inteligenca« oz. strojno učenje). Več informacij je dostopni na povezavah

https://www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=63588

<https://c.connectedviews.com/05/SitePlayer/wipo?session=113401>

<https://c.connectedviews.com/05/SitePlayer/wipo?session=113428>

- Eclipse Foundation se je preselila v Evropo, njena ambicija je postati vodila fundacija na področju odprte kode za poslovne subjekte v EU.

- SPDX (Software Package Data Exchange) je odprt in kolaborativno razvit standard (jezik in format) za opis in izmenjavo podatkov o programskih paketih. Vključuje polja kot so unikatni ID FOSS licence, imetnik avtorskih pravic in kup tehničnih podatkov. V praksi je to že sedaj de facto standard za »copyright/license compliance« software bill of material v IT branži, pred kratkim pa je tudi formalno postal mednarodni standard ISO/IEC 5962 <https://spdx.org>. Sorodni projekt (in tudi ISO standard) je OpenChain:

<https://www.openchainproject.org/>. SPDX je tudi osnova za REUSE.software, ki predstavlja način kako

enostavno opremiti lastno izvorno kodo z avtorskopравnim in licenčnim informacijam, da drugi lažje uporabijo tvojo kodo: <https://reuse.software/>.

NASLEDNJI SESTANEK DELOVNE SKUPINE

Naslednji sestanek delovne skupine bo potekal v **petek, 22. oktobra ob 15h** prek videokonference

<https://meet.kersnikova.org/>.

Zapisnik pripravil mag. Simon Delakorda (INePA), Logatec, 13. oktober 2021.

Dopolnila posredoval Matjaž Ugovšek (Društvo Duh časa) 14. oktobra 2021.